

Managing farmland in Natura 2000

CASE STUDIES

Prepared under an initiative of the European Commission

Guidance on management of farmland in Natura 2000

(Contract N° 07.0307/2010/580710/SER/B3)

THE N2K GROUP

European Economic Interest Group

Atecma

Comunità
Ambiente

Daphne

Ecosystems
Ltd

Ecosphère

Institute for
European
Environmental
Policy

Търнава Маре.

Подпомагане на фермерите в Натура 2000 в Трансилвания, Румъния

Improving access to Pillar I direct payments (SAPS) for small scale farmers

About 60% of holdings in the project area are below the minimum size (1 ha total, made up of minimum 0.3 ha parcels) required to receive direct payments. However, this does not appear to have caused a significant problem. Management of land, rather than ownership, is the basis for eligibility of applications. Many owners with holdings below 1 ha are not active farmers, and rent their land to more active neighbours who can apply for payments. This is bringing land under management that, without incentives, would be abandoned.

Agri-environment payments

There are only two grassland agri-environment packages in the area: High Nature Value Grassland (214/1) and Traditional Farming (214/2).

Romania has designated eligible areas for its grassland agri-environment payments based on a rough assessment of HNV grassland distribution in Romania, which in turn was based purely on the percentage of permanent grassland cover at commune (NUTS 4) level. All communes in the project area are eligible. The HNV package requires: no use of artificial fertilisers and pesticides, organic manure allowed up to 30 kg N /ha, annual mowing or grazing obligatory (mowing at least once a year and not before 1 July each year; grazing must be at under 1 Livestock Unit per ha), and ploughing is forbidden. Payment is 124 Euro/ha. The Traditional Farming package requires the same conditions except that use of machinery is forbidden, with an additional 58Euros/ha.

The advantages of these measures for farmers in the area:

- Easy access by farmers. They were deliberately designed as simple packages, and the land for which the commitment is signed is verified via the IACS system so land register papers are not required. In the project area, 1,390 small farmers on 17,641 ha are currently in one of the packages. This is over five times the national average participation rate, and this is a result of the Farm Advisory Service activity.
- Strict inspections on parcels under the scheme have strongly enforced the obligation under GAEC to maintain grassland condition and to prevent scrub invasion. Although this is a general GAEC requirement, enforcement is much higher in agrienvironment parcels. There are clear and measurable improvements in grassland condition in the project area, with large areas (approximately 20% of grassland) being visibly cleared of scrub.

Disadvantages are:

- The 1 July first mowing date is applied across all eligible areas in Romania, regardless of altitude. There is a greater cost for lowland farmers, since grasses seed and lose nutrient value earlier. Grassland maturity date varies from year to year: in some years, farmers complain that the losses are greater than the compensation received. In other years, such as 2011, the 1 July start date is not a disadvantage.
- Pastures as well as meadows are eligible for the Traditional (non-mechanised)

package. Many graziers, especially shepherds, obtain the higher Traditional payment for no extra work, while farmers who manage meadows have additional costs for handmowing.

- There is no obligation to remove cut scrub from the grasslands. In most cleared grasslands, heaps of cut scrub are left on the fields. Burning is forbidden. This makes the restoration of habitat condition incomplete.

Мозаечно управление подходящо за малкомащабно земеделие води до добро цялостно консервационно управление

Традиционният модел на мозаечно управление, с множество дати за косене, който произтича по социално-икономически причини в проектната територия (предимно дребна собственост и липса на машини), води до постоянното наличие на убежища за животинските видове и на източници на семена за реколониране на други територии.

Консервацията на някои видове от Директива за хабитатите и Директива за птиците обикновено изисква по-късни дати на косене. Например, има специфични за видовете пакети в други региони на Румъния, включително 214/3.1 за *Crex crex*, изискващи неокосени ивици и косене от 1 август, и 214/3.2 за *Lanius minor*, *Falco vespertinus*, изискващи поетапно косене преди 1 юли.

Все пак, идеалната система, която да е подходяща за различните нужди на различните групи от флората и фауната изглежда е мозаечното управление, където малки парцели земя, често от 0.3 ха или по-малки, се косят по различни време от съседните парцели. Според нас, ако могат да се намерят мерки за поддържане на това управление, няма да са необходими по-комплексни специфични за видовете управленски пакети.

Опазване на уникалните степи, произвеждайки макарони и спагети. Неполивно земеделие в Белчите, Арагон (Испания)

This environment hosts a rich biodiversity where some endemic species of insects and other arthropods are found together with a diverse community of steppe birds, including great bustard, little bustard, pin-tailed sandgrouse, blackbellied sandgrouse, stone curlew, lesser kestrel and Dupont's lark among others. Due to this rich birdlife several SPAs have been designated within the Ebro Basin and the Belchite field.

Agri-environmental measures in Belchite

Three main types of measures have been applied since 2000 in the Belchite area:

- Maintenance of stubble and fallow.
- Creation of biological corridors through dry-land lucerne planting.
- Organic farming in dry-land herbaceous crops.

Поддържане на стърнища и угар

Тази мярка цели да защити почвите срещу ерозия и да подобри тяхното състояние (органична материя, микробна дейност, водозадържане) както и да подобри степния хабитат за дивите видове, осигурявайки повече храна и убежища и избягвайки използването на пестициди по време на невегетационния период.

Тя също включва запазване на стърнищата в сухи тревни култури до 31 декември всяка година, на минимум площ от 5 ха за период от 5 години, и поддържане на еквивалентна територия на угар (с други думи, половината от фермата на угар, а другата половина със стърнища, редуващи се на следващата година). Необходимо е също да се остави сламата на земята в поне 50% от площта на стърнището, а не да се използват пестициди през невегетационния период. Фермерът получава 60 €/ха за приемане на тези условия.

Допълнителен доброволен ангажимент също може да бъде поет за неразораването на земята на угар между 1 април и 30 септември. Това предлага по-висока премия (72 €/ха ако се поеме този допълнителен ангажимент).

Агроекологичната мярка като цяло се приема добре: тя предлага атрактивен допълнителен приход за фермерите със сухи зърнени култури и, технически погледнато, е много проста за изпълнение, тъй като това, което изисква е много сходно на традиционната пшеница в региона. Най-широкото приложение на тази мярка бе достигнато в Campo de Belchite през 2007 с повече от 2000 ха и около 90 заявления.

Създаване на биологични коридори чрез засяване на люцерна в Натура Natura 2000

Основната цел на тази втора мярка е да се популяризира консервацията на степните птици. Ето защо се прилага основно в ЗЗ за птиците и в ареала на тези видове. По-специално, мярката е изготвена, за да подобри хранителните ресурси за дивите видове, да подобри размножителния успех на степните птици, които гнездят на земята, да фиксира атмосферния азот, да опази почвата и да подобри нейната структура, да осигури свързаност между териториите с естествена растителност и да контролира риска от пожари.

Фермерът се ангажира да поддържа постоянно покритие от суха люцерна за период от пет години, без паша или разораване през април, май и юни, а също и през март, ако прилага друга под-мярка за „степни птици“. Жътвата трябва да се извършва след 15 септември. Сумата по тази мярка варира от 90 до 120 €/ха, в зависимост от прилаганата под-мярка.

Това е мярката с най-голямо приложение предимно по икономически причини, тъй като субсидиите са високи, но и защото не изисква никакви допълнителни инвестиции за фермера за период от пет години. Единствените необходими разходи са онези произлезли от засяването на люцерната през първата година.

Прилагането и се е увеличило значително през последните години и днес не могат да се финансират нови кандидатури. През 2010 повече от 4,400 ха са покрити от тази мярка, с около 165 кандидатури.

Мярката успешно популяризира сухото отглеждане на видове обикновено отглеждани с напояване в територия с малко валежи. Експертите считат, че тази мярка е много оригинална и иновативна като концепция и доста предизвикателна по отношение на изпълнението и. Растителното покритие, което се постига не е много високо, но покритие от около 50 или 60% се счита за много ценно от екологична гледна точка.

Предварителните резултати на проучване провеждано от SEO/BirdLife, което оценява ефективността на този тип АЕ мярка за степните птици в Испания показва, че парцелите, които се възползват от тази мярка съдържат до 65% повече птици от онези, където мярката не се прилага.

Нещо повече, липсата на разоравания позволява появата на дива флора в голите площи сред люцерната, което допринася за регенерацията на местната степна растителност. Отглеждане на пшеница в (J.C. Cirera - SEO/BirdLife)

Все пак, необикновеният характер на тази мярка, силно адаптиран към местните условия, също изисква контролните мерки да се адаптират към естествените условия. В този случай се счита за технически изпълнимо да се постигне пълно покритие на земята с културите и поникването на спонтанна местна растителност (включително ниски дървесни видове като *sisallo*, например) е неизбежно след две или три години без разораване.

В резултат на това, няколко 'санкции за неспазване' са предприети срещу фермерите, предимно заради очевидното им несправяне със спазването на стандартите заложи в Правилата за устойчиво управление (Cross Compliance rules), тъй като те "позволяват" the разпространението на многогодишни растения, и това доведе до разочарование на фермерите, които считат, че тези оръзвания в техните плащания не са основателни. Някои от тях споделят, че *"проверка особено тежка по този въпрос кара много фермери да преосмислят възможността да продължат с тази практика"*.

Биоземеделие в сухи тревни култури

Belchite Field, с общо 10,000 ха, е с добре представено биоземеделие за ртазлични видове култури, особено за твърда пшеница с почти 5,000 ха през 2010, възползвайк се от тази мярка.

С минимален ангажимент от 5 ха за 5 години, условията за отглеждане са тези заложи в ЕС, а се изискват регламентите на регион Арагон за биоземеделие и съответните сертификати. Сумата на подфпомагането за този тип земеделие е 60 €/ха.

Популярността на тази мярка в района на Belchite се дължи основно на техническата лекота на нейното прилагане, тъй като твърдата пшеница традиционно се отглежда в този регион по начин много сходен на изискванията за биоземеделие, с ротация на културите, угар, слабо или никакво използване на пестициди и химикал като цяло и ограничено използване на торове. Биоземеделието има добавената стойност от облагодетелстването на видовете и местообитанията, тъй като се основава на висока адаптация към местните условия и силно намаляване на интервенциите, което води до екстензивно земеделие, доста сходно с традиционното земеделие тук.

Управление на житната степ в полза на птиците, Южна Португалия

A LIFE project aiming to find ways of maintaining traditional farming practices

The proposed scheme included the following elements:

- Rotational farming: to keep the structure of the habitat, the farmland management was to include threshold percentages of four crops: dry cereal, dry legume crops, permanent pasture and fallow;
- Maintenance of fallows: a minimum percentage of fallow in each farmland was required and there was to be non farming interventions during the breeding period, in order to guarantee the availability of safe nesting areas;
- Legume crops: a list of legume species and varieties was recommended, which included preferentially those used by birds as food, like alfalfa, silage-pea, and chick-pea.

The pilot scheme proved to be very popular with the farmers. During the four years of the LIFE project a total of 127 contracts were signed with 45 different farmers inside the SPA, targeting a total area of 3.241 ha, approximately 12% of the SPA's agricultural area.

Нова агроекологична схема, целяща подпомагане на екстензивно ротационно отглеждане на зърнени култури

За да бъдат избираеми за тази мярка фермерите трябваше да декларират общата открита площ от селскостопанската си собственост (освен интензивно напояваните земи), която трябва да е по-голяма от 5 ха и да има по-малко от 10 дървета на ха.

Фермерите трябва да са съгласни да поддържат условията за избираемост, да поддържат цялата площ на откритите земи без

храстово покритие, да водят записки за площта покрита от всяка култура и всички предприети земеделски операции. Освен това, общата плътност на добитъка не трябва да надвишава 0,7 ЖЕ/ха (глави добитък на хектар фуражна площ) + 10% от територията трябва да съдържа дребни зърнени култури.

Ротационна схема одобрена от Местната Структура за Подпомагане на ПРСРА (МСП - LSS) трябва да е налице, което гарантира, всяка година, минимум:

- 20 - 50% от откритата пощ е покрита с дребни зърнени култури;
- 10 - 30% от откритата площ е оставена като угар;
- 5 - 10% от горепосочената площ трябва да е угар за две или три или повече години (в онези ферми, където няма такава угар при стартирането на договора, има период от две години за да започне да се изпълнява този компромис).

Минималната площ със зърнени култури определена от LSS не може да се коси за фураж, освен при изключителни климатични ситуации определени също от LSS.

Земеделският календар и наборът от позволени земеделски техники ще бъде определян ежегодно от LSS, но между 15 март и 30 юни пашуване, събиране на фураж и мобилизиране на почвата са ограничени в поне 20% от териториите на угар (в зависимост от земеделските и климатичните условия през всяка година, пашуването и събирането на фураж може да се разреши от LSS до 31 март).

При благоприятни условия, където няма риск от ерозия, LSS може да определи част от угарта (винаги по-малко от 10%) да бъде мобилизирана до 15 март за създаване на територии с гола почва благоприятни за степните птици. Само една мобилизация на почвата е позволена на година и начинът по който се предприема е съобразен с риска от ерозия.

Парцелите земя, предмет на химично почистване от плевели, трябва да включват нетретирани ивици с площ равна на или по-голяма от 5% от парцела.

Фермите с повече от 50 ха трябва да включват достъпен водоизточник за 100 ха и специфични култури за фауната (напр. папуда, леблебия, грахови, секирче) в съотношение 1:50, разпространени в несъседни култури с площ от 1 ха или по-малко.

Ограждения, поставяне на дървовидни живи плетове, малки горички или увеличаване на склопа е разрешено без предварително разрешение от LSS.

И накрая, съществуващите временни басейни трябва да бъдат съхранени и около тях трябва да се поддържа 20 м. защитна ивица без мобилизация на почвата или използване от добитък.

Опазване на пясъчните затревени площи в пасищата Сзенес и другите части на Трандунавия, Унгария

Схеми, програми и мерки прилагани в района на Mezifold за опазване на ВПС пасища

В южната част на Mezifold най-широкоизползваната агроекологична схема за пасищата е общата агроекологична схема за пасищата. Изискванията по тази схема са много основни, като:

За пашуване (територия, която се използва само за паша)

- плътността на пашуването върху пасището трябва да е между 0.2–1 ЖЕ /ха;
- не се позволява химическа борба с плевелите, торене, напояване;
- до края на третата година на схемата трябва да бъде достигната стойност от 0.3 ЖЕ /ха за пашуван добитък;
- прилагане на пастирство / парцелно пашуване;
- сенокос се позволява за зимно хранене;
- годишното почистващо косене трябва да се провежда през есента, след това сеното трябва да се събере до 31 октомври;
- времето на косене трябва да се докладва на компетентната власт.

За косене (косене само на места) :

- пасищата трябва да се оползотворяват с 2 косенета годишно;
- не се позволява химическа борба с плевелите, торене, органично торене и напояване;
- след косенето сеното трябва да се събере до 31 октомври;
- времето на косене трябва да се докладва на компетентната власт.

От общо 2178 ха пасища в защитената част на южната Meziseg област тази схема се използва от няколко десетки фермери върху едва 294 ха. Единствената причина за това са недостатъчните средства: много повече фермери са кандидатствали и са били отхвърлени заради липсата на ресурси.

Схема с донякъде по-стриктни изисквания също се прилага в малка площ от южната Meziseg област.

Допълнителните изисквания за нея са следните:

- забранено е брануването, аерацията на пасищата;
- трябва да бъде оставена 10% неокосена площ;
- методи на косене безвредни за птиците;
- при косене да се използват синджири за прогонване на птици;
- събиране на балите в рамките на един месец;
- забранява се дренирането на повърхностните води;

- 1-вото косене е след 15-ти юни;
- докладване за намерените гнезда на птици пред дирекцията на националния парк (NPD);
- докладване времето и мястото на косене пред NPD;
- позволява се ползване на машини само през деня;
- електропастири могат да се поставят само с разрешението на NPD.

Тези изисквания са с оглед поддържане на местата за гнездене и хранене на наземно гнездящи птици (като дърдавец, блатна сова и ливаден блатар) и местообитанията за защитени растителни видове. Единственият ползвател на тази схема в тази област е Дирекцията на Национален Парк Дунав-Драва, която управлява 110 ха пасища тук. Тъй като е по-комплексна, тази схема не е много популярна сред фермерите тук.

Пасището Szenes е моделна територия за проект LIFE 05NAT/HU/000117 "Хабитатно управление на Панонските пасища в Унгария" изпълняван от BirdLife Унгария (ММЕ) в партньорство с някои унгарски национални паркове между 2006 и 2010. Една от целите на проекта бе разработване на по-сложна схема, която да се прилага и проследява на различни места. Едно от тях бе Натура зоната пасище Szenes. Схемата е по-съобразена с нуждите на биоразнообразието (както се обяснява по-нататък), но може да се прилага на практика само с по-голяма група фермери, ако редовно им се осигурява консултация.

По песъчливите хълмове пасяха местна порода овце наречени *cikta*, възстановяващи стара традиционна практика.

Някои от важните научени уроци са свързани със сезона и честотата на косене за една година: косенето трябва да се извършва веднъж, между юли и август. Това ще е от полза за биоразнообразието и нуждите на фермерите за сенодобив. Важни фактори са и типът на косачката (сърповидни косачки, даващи по-добър резултат, отколкото ротационни такива) и височината, на която е нагласена косачката.

Малки и евтини изобретения, като рамка със синджири в предната част на трактора, дърпаш косачката може да помогне много, за да се запази значителна част от фауната на пасища. За да се включи това в ежедневните дейности е необходимо събирането и публикуването на добри примери, както и най-добри практики, както и активна мрежа, чрез която те могат да бъдат по-лесно да се разпространени сред земеделските производители, участващи в агроекологичните схеми.